

можна охарактеризувати як єдиний і однаковий для всіх. Проте наявність або відсутність деяких прав, свобод і обов'язків залежить від особливого статусу того чи іншого суб'єкта, суть якого полягає у приналежності чи неприналежності цього суб'єкта до громадянства держави.

3. Галузевий статус особи складається з певних повноважень, що забезпечують особі здійснення її можливостей у певній сфері суспільних відносин, яка регулюється тією чи іншою галуззю права. Кожна з галузей права закріплює права, свободи і обов'язки особи у певній сфері суспільних відносин, наприклад, у майнових, сімейних, трудових та інших. Роль і значення конституційно-правового статусу у його співвідношенні з галузевим статусом полягає в тому, що він системно інтегрує та об'єднує головні засади галузевого правового статусу [2].

Таким чином, зміст правового статусу особи полягає у визначенні і законодавчому закріпленні правового становища особи в суспільстві. Правовий статус, що включає права, свободи і обов'язки, цілеспрямовано впливає на створення збалансованих способів взаємодії людей між собою і формування впорядкованих відносин між індивідом, суспільством і державою.

Список використаних джерел

1. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
2. Волинка К. Г. Теорія держави і права : навч. посіб. Київ : МАУП, 2003. 238 с.

*Діхтяр Діана Юріївна,
студентка Навчально-наукового
інституту № 1 Національної
академії внутрішніх справ*

***Науковий керівник:**
Старицька Ольга Олексіївна,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

КОНЦЕПЦІЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

Держава, як суспільний інститут, є історичним феноменом. Вона виникає на певному етапі розвитку конкретного народу, а потім еволюціонує під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Змінюються принципи побудови і діяльності держави, її структура і функції тощо. Надбанням політичної науки у XVIII – XX ст. стала теорія правової соціальної держави, яка нині має багато прихильників у різних країнах світу. В першій статті Конституції України сказано, що вона є «суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою» [3, с. 5].

Правова держава – це така держава, в якій на основі чинного права реально забезпечується здійснення прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина, окремих груп людей і громадянського суспільства в цілому, де держава і людина несуть взаємну відповідальність згідно з чинним правовим законом.

Теорія правової держави бере свій початок з античності. Хоча в самій античній державно-правовій практиці й політичних вченнях відсутні системні теоретичні концепції правової держави, але в той же час ідейні передумови правової державності, досвід демократії, республіканізму та правопорядку, що були започатковані в античну епоху, безумовно, вплинули на подальше формування теоретичних уявлень і практику правової державності.

Перші теоретично розвинені концепції правової держави виникають у період переходу суспільства від феодального ладу до капіталізму. Історично це відбувається в загальному руслі виникнення прогресивних течій буржуазної політичної та правової думки, становлення і розвитку нового юридичного світогляду, критики феодального свавілля і беззаконня, абсолютистського режиму, утвердження ідей гуманізму, принципів свободи і рівності всіх людей, невідчужуваних прав людини, пошуків різних державно-правових заходів, конструкцій і форм (розподіл державних влад, конституціоналізм, верховенство права і закону тощо), спрямованих проти узурпації публічної політичної влади та її безвідповідальності перед суспільством. Починаючи з Нового часу, теорія правової держави була суттєво доповнена завдяки безпосередньому зверненню до ідеї прав людини.

Правова держава, до побудови якої ми прагнемо, виступає найдосконалішою формою організації і функціонування державної влади. Розвиток правової держави невіддільний від становлення прав людини, які власне і виступили тією ключовою категорією, навколо якої розвивались головні її характеристики. Лише правова держава може виступати як об'єктивний виразник інтересів внутрішньо неоднорідного та суперечливого громадянського суспільства.

На найвищому законодавчому рівні в Конституції України проголошено, що наша держава є демократичною, правовою і соціальною. Це важливе положення закріплює напрям подальшого розвитку нашої держави. Які ж характеристики дозволяють назвати ту чи іншу державу демократичною, 100 % правовою і соціальною? У сучасних умовах вона має відповідати принаймні таким ознакам: визнання принципів панування права, верховенства Конституції і правових законів; визнання народу єдиним джерелом державної влади; демократичних способів формування органів державної влади; пріоритетності прав людини; гарантії прав меншості на власну думку та її вільне висловлення; поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову; ідейного і політичного та економічного плюралізму; соціальних гарантій і стабільності [1].

Провідними принципами правової держави є принципи панування права і верховенства правового закону. Сутністю права є свобода людини, але свобода не будь-яка, а певним чином визначена та забезпечена. Розмежування права і закону має значне гуманістичне значення, оскільки саме право слугує критерієм

якості закону, дозволяє оцінити, наскільки закон відповідає правам людини, її інтересам і потребам, ідеям соціальної справедливості, формальної рівності. Закони приймаються на основі Конституції, а підзаконні акти – на основі законів та на їх виконання [2].

Зв'язаність держави правами та свободами особи передбачає юридичну рівність громадянина і держави та їх взаємну відповідальність, стабільний правовий статус особи та наявність ефективного механізму забезпечення прав і свобод особи.

Принцип поділу влади передбачає правове розмежування сфер діяльності гілок державної влади, розподіл владних повноважень між державними органами, їх взаємну підконтрольність, що зменшує ризик узурпації державної влади та її свавілля [1].

Отже, модернізація будь-якої держави на шляху побудови правової держави є прогресивним напрямом її трансформації, складним процесом у єдності двох його компонентів: ідейно-теоретичного та практичного. Концепція становлення і модернізації правової держави повинна бути розроблена з урахуванням історичних, національних, культурних особливостей. Теоретичні положення і практичні заходи з модернізації правової держави в демократичних самодостатніх країнах повинні бути враховані при подальшому розвитку будь-якої країни, що спрямована на такий розвиток.

Список використаних джерел

1. Теорія держави та права : навч. посіб. / Є. В. Білозьоров та ін. / За заг. ред. С. Д. Гусарева, О. Д. Тихомирова. Київ : НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
2. Волинка К. Г. Теорія держави і права : навч. посіб. / К. Г. Волинка. – К. : МАУП, 2003. – 238 с.
3. Скрипнюк О. В. Правова держава в Україні: теоретична модель та практика реалізації на сучасному етапі. *Право України*. Київ, 2010. № 7. С. 5–6.

*Дмитренко Дмитро Юрійович,
студент Навчально-наукового
інституту № 2 Національної
академії внутрішніх справ
Науковий керівник:*

*Пендюра Максим Миколайович,
доцент кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРИНЦИП ПОДІЛУ ВЛАДИ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗУМІННЯ

Актуальність дослідження принципу поділу влади для України зумовлена, насамперед, проведенням політичної (конституційної) реформи. Внесення змін